

**Programa școlară
pentru disciplina**

**Religie
Cultul Adventist de Ziua a Șaptea
Clasa a IX-a – a XII-a**

Trunchi comun (TC)

Învățământ liceal

- 2025 -

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie Cultul Adventist de Ziua a Șaptea**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar* nr. 198/2023;
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene* (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național*, aprobat prin OME nr. 3239/2021;
- *Profilul de formare al absolventului*, aprobat prin OME nr. 6731/2023;

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în *Legea învățământului preuniversitar* nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală);
- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)
- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)
- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și recomandat pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară.

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
CG2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
CG3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
CG4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**CS 1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase**

- *Identificarea principalelor fundamente ale credinței creștine, într-o hartă conceptuală care poate fi realizată pe flipchart sau la nivel digital.*
- *Evidențierea semnificației nașterii Domnului ca început al mântuirii, printr-o lectură reflexivă a Bibliei.*
- *Analizarea unor texte biblice, laice și literare, cu accent pe exprimarea unei opinii personale față de creația lui Dumnezeu.*
- *Analizarea semnificației botezului, printr-un brainstorming, ca eveniment trecut, prezent și viitor al identității și apartenenței la creștinism, materializată prin realizarea simbolică a unui certificat „Certificat de Botez” de către fiecare elev.*
- *Prezentarea, într-un mod creativ, a credinței/ încrederii în Dumnezeu, prin intermediul unei scenete.*

CS 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă

- *Explicarea, în cuvinte proprii, a expresiei ”Dumnezeu este unul în ființă și trei în Persoane” (Tatăl, Fiul, Duhul Sfânt), folosind texte biblice.*
- *Selectarea unor imagini/ clipuri video care simbolizează diferite trăsături ale caracterului lui Dumnezeu și prezentarea acestora într-un mod diferit, justificând alegerile făcute.*
- *Participarea la o dezbatere coordonată de profesor, cu tema ”Semnificația învierii lui Isus în viața personală și comunitară”.*
- *Construirea unei hărți conceptuale, în urma unei discuții desfășurate prin metoda Philips 6-6, despre sabat, cu șase ramuri (dar, libertate, semn, bucurie, Isus, odihnă) fiecare însoțită cu explicații și texte biblice.*

CS 1.3. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină

- *Prezentarea, pe grupe, prin postere/ scheme digitale, a principalelor aspecte esențiale ale credinței și relația cu Dumnezeu ale unor eroi ai credinței din Evrei 11.*
- *Compararea, într-o sinteză scrisă, a unor articole științifice cu texte biblice pe teme precum educația creștină/ sabatul.*
- *Analiza unor elemente esențiale din articole/ știri/ materiale video actuale, despre teme – moralitate, dreptate socială, ce sunt corelate cu texte biblice.*

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**CS 2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor studiate**

- *Identificarea unor aspecte legate de manifestarea diversității religioase în context biblic, în urma analizării unor simboluri din diferite religii.*
- *Realizarea unui glosar cu termeni religioși de bază (ex.: credință, divinitate, ritual, morală).*
- *Participarea, în echipe, la o mini-dezbatere pe tema „Cum a influențat religia creștină societatea?”.*
- *Elaborarea unui text creativ (o pagină de jurnal) care să se reflecte modul în care o religie aleasă influențează viața zilnică (școală, familie).*
- *Participarea la un quiz interactiv (Kahoot) despre simboluri și locuri creștine reprezentative.*

CS 2.2. Prezentarea principalelor religii din perspectivă istorică

- *Descrierea, pe scurt, prin metoda „Explozia stelară” a unor ritualuri din Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea.*
- *Examinarea, în echipe, a asemănărilor și diferențelor dintre religiile antice și cele actuale.*
- *Crearea unui afiș infografic despre două ritualuri, din cadrul a două religii diferite.*

CS 2.3. Analizarea modului în care valorile religioase influențează comportamentul și viața cotidiană a credincioșilor

- *Extragerea lecțiilor morale dintr-o pildă biblică (ex.: Pilda fiului risipitor), în urma unor dezbateri de grup*
- *Explicarea, prin exemple concrete, a modului în care se reflectă valorile religioase în viața zilnică (ex.: familie, școală, comunitate).*
- *Exersarea toleranței și a capacității de a compara constructiv, printr-un joc de rol, cu tema prietenia.*

- Argumentarea, într-un eseu scurt, a modului în care valorile religioase pot contribui la construirea unei societăți etice.

CG 3 – Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Susținerea unor decizii din viața personală în corelare cu valorile religioase

- Analizarea modului în care valorile religioase (adevăr, iubire, responsabilitate) influențează alegerile zilnice.
- Evaluarea argumentelor, bazate pe valori religioase, în luarea deciziilor pentru situații problem.
- Realizarea un colaj sau a unei compoziții artistice cu imagini și versete, care exprimă iertarea versus răzbunarea
- Redactarea unui eseu scurt despre importanța valorilor religioase în luarea deciziilor.

CS 3.2. Argumentarea alegerilor personale prin raportare la învățăturile morale ale religiei

- Analiza unei situații-problemă reale sau imaginare (ex. excluderea unui coleg din grup), prin identificarea problemei morale, a valorilor religios-morale implicate (respect, adevăr) și a consecințelor posibile ale deciziilor luate.
- Interpretarea unui joc de rol, la nivel de grup, cu situații concrete, fiecare personaj folosind valori religios-morale ca argumente.
- Elaborarea unei scheme de tip busolă cu patru valori religios-morale (ex. onestitate, dreptate, responsabilitate, iubire) utilizată pentru luarea deciziilor pentru în situații problem.

CS 3.3. Sintetizarea valorilor biblice necesare în alegerea unor comportamente adecvate în familie, școală și comunitate

- Explicarea unei alegeri personale (reale sau ipotetice), printr-un jurnal scurt, la nivel individual, folosind valori religioase și etice.
- Elaborarea unui eseu liber despre rolul liderului într-o comunitate de tineri, accentuând calitățile morale și responsabilitățile spirituale.
- Proiectarea unei soluții pentru o problemă reală din comunitate (ex. bullying) folosind prin principii morale.
- Realizarea unui interviu (individual sau în perechi) cu o persoană din comunitate, percepută ca model moral sau spiritual (ex. profesor, părinte), urmat de o scurtă reflecție scrisă asupra valorilor observate.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Manifestarea atitudinilor de respect și solidaritate în situații concrete de colaborare cu persoane de credințe diferite

- Definirea valorilor religioase implicate și a pașilor concreți de manifestare a compasiunii, în urma prezentării unui studiu de caz (ex. un coleg bolnav)
- Argumentarea valorilor alese și notate pe tablă prin tehnica ciorchinelui în urma vizionării unei probleme prezentate din comunitate
- Crearea, pe echipe, a unui clip video sau a unei scenete cu accent pe manifestarea iubirii aproapelui

CS 4.2. Propunerea de activități și proiecte individuale și de grup, prin raportare la învățăturile creștine

- Participarea activă la un proiect care promovează o valoare morală
- Elaborarea unui mini-proiect, în echipe, intitulat „Ora de slujire”, în care se prezintă, se proiectează și se exemplifică diferite modalități prin care elevii pot sluji în familie, în școală și în comunitate. Mini-proiectul va cuprinde situații concrete, activități propuse, materiale vizuale și concluzii privind importanța slujirii creștine în viața de zi cu zi.
- Crearea unui „Buget al compasiunii” prin care elevii identifică, propun și planifică resurse (timp, abilități, gesturi de ajutorare) pentru situații concrete din viața elevilor și a comunității.

CS 4.3. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare

- Analizarea cauzelor care generează prejudecăți care pot apărea între membrii diferitelor religii, utilizând o diagramă cauză-efect
- Elaborarea, în echipe, a unui colaj vizual și reflexiv (cu imagini, cuvinte cheie, simboluri religioase etc.), ilustrând respectul și cooperarea între persoane de confesiuni diferite dintr-o comunitate
- Propunerea unui proiect comunitar intitulat „Atelier de voluntariat comun”, care să includă următoarele coordonate: impact, incluziune (dietă, programe de rugăciune/ Sabat), siguranță și etică (consimțământ, limbaj), cost/ fezabilitate, parteneriate, indicatori de succes

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Dumnezeu, real și vrednic de cunoscut	1.1. Realitatea lui Dumnezeu 1.1.1. Descoperirea lui Dumnezeu prin Scriptură 1.1.2. Rolul credinței în relația cu Dumnezeu 1.1.3. Dovezi ale existenței lui Dumnezeu 1.2. Caracterul lui Dumnezeu 1.2.1. Aspecte biblice privind Trinitatea 1.2.2. Caracteristicile lui Dumnezeu: atotputernicia, dreptatea, sfințenia, mila, etc. 1.2.3. Dragostea lui Dumnezeu - baza caracterului Său 1.3. Un Dumnezeu care merită cunoscut 1.3.1. Dumnezeu care ni Se descoperă 1.3.2. Pași de creștere spiritual 1.3.3. Dorința lui Dumnezeu de a fi într-o relație cu noi
2. Dumnezeu pe pământ: de la moarte la viață	2.1. Viața lui Isus pe pământ 2.1.1. Planul de mântuire 2.1.2. Profetii împlinite privind nașterea lui Isus 2.1.3. Nașterea lui Isus 2.1.4. Copilăria lui Isus 2.1.5. Botezul și isпитirile lui Hristos 2.2. Fiul risipitor 2.2.1. Iubirea necondiționată a lui Dumnezeu 2.2.2. Pocăința 2.2.3. Libertate și responsabilitate în contextul mântuirii 2.3. De la moarte la viață 2.3.1. Dragostea lui Dumnezeu 2.3.2. Moartea de bunăvoie a lui Isus pe cruce 2.3.3. Profetii împlinite cu privire la moartea lui Isus 2.3.4. Învierea lui Isus
3. Darurile lui Dumnezeu pentru omenire	3.1. Darul creației 3.1.1. Omenirea creată pentru a avea o relație cu Dumnezeu 3.1.2. Dovezi biblice ale Creației 3.1.3. Viziunea lui Dumnezeu asupra lumii 3.1.4. Dumnezeu Creator 3.1.5. Grija Lui pentru Pământ 3.2. Darul Sabatului 3.2.1. Semnificația Sabatului 3.2.2. Relația noastră cu Dumnezeu 3.2.3. Cele Zece Porunci 3.2.4. Darul Sabatului pentru omenire 3.2.5. Restaurarea Sabatului de către Isus 3.2.6. Exemplul lui Isus privind păstrarea Sabatului 3.3. Darul harului 3.3.1. Natura gratuită și generoasă a harului lui Dumnezeu 3.3.2. Darul și Dătătorul harului 3.3.3. Iertarea 3.3.4. Apartenența 3.3.5. Plăcerea lui Dumnezeu de a salva 3.4. Darul identității 3.4.1. Valoarea de sine 3.4.2. Acceptarea de sine 3.4.3. Unicitatea fiecărui individ

Domenii de conținut	Conținuturi
	3.4.4. Trăind ca o capodoperă a lui Dumnezeu

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

X. CS. 1.1. Recunoașterea componentelor identității religioase în diferite contexte de viață
<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea, în texte biblice, a unor exemple care ilustrează conceptele: credință, rugăciune, Biserică, comunitate, moralitate, urmată de o scurtă reflecție personală - Realizarea unei hărți conceptuale în care sunt care să evidențieze componentele identității religioase (credință, valori, comportament moral, apartenență comunitară) și exemple concrete din viața elevilor - Realizarea, timp de o săptămână, a unui jurnal personal în care elevii consemnează momentele în care au manifestat valori religioase în relațiile cu familia, colegii și membrii comunității.
X.CS 1.2. Evidențierea elementelor care definesc comunitatea religioasă, în diferite contexte de viață
<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea manifestării valorilor religioase (ex: respect, compasiune) într-un eveniment social sau cele mediatizate - Realizarea unui glosar de termeni religioși (ex: sabbat, botez) folosiți în biserică - Explicarea rolului ritualurilor/ simbolurilor în viața membrilor comunității, folosind metoda „Explozia stelară” - Evaluarea, la nivel de grup, a importanței apartenenței la o comunitate religioasă, din perspectiva sprijinului, identității și valorilor împărtășite
X.CS 1.3. Ilustrarea semnificațiilor care definesc învățătura de credință în diferite contexte de comunicare (inclusiv în mediul online)
<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea mesajelor de credință transmise printr-un text biblic/ imagine sau videoclip - Realizarea unui poster care evidențiază o valoare religioasă (ex: credință, iubire, iertare), adaptat contextului online - Crearea unor colaje interactive online, folosind platforma digitală Padlet, cu exemple concrete de manifestare a de manifestări ale credinței în diverse situații, acasă/ școală

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

X.CS 2.1. Descrierea practicilor și a ritualurilor care aparțin diferitelor religii
<ul style="list-style-type: none"> - Completarea unui tabel comparativ, în format fizic/ online, privind sărbătorile religioase din diferite religii al sărbătorilor religioase și semnificația lor - Analizarea rolului ritualului în menținerea identității comunității religioase - Participarea la o dezbatere argumentativă cu tema „De ce există ritualuri într-o religie?” - Realizarea unei expoziții, folosind metoda „Turul galeriei” cu postere sau materiale multimedia diverse despre ritualuri din mai multe religii ale lumii
X. CS 2.2. Analizarea elementelor definitorii ale religiilor și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural⁽¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> - Completarea unei hărți cronologice, fizic/online, cu momente-cheie din istoria religiilor, cu scopul de a înțelege evoluția credințelor și impactul lor asupra dezvoltării culturale și sociale a omenirii. - Lecturarea critică a unor fragmente religioase pentru a identifica rolul religiei în viața politică și socială - Participarea la discuții, prin metoda „Explozia stelară”, privind motivul pentru care este considerată religia un fenomen universal - Explicarea rolului social al religiei într-o comunitate istorică, printr-un podcast audio/ video
X.CS 2.3. Compararea modurilor de viață promovate de marile religii ale lumii din perspectiva valorilor morale și spirituale
<ul style="list-style-type: none"> - Observarea punctelor comune dar și a diferențelor, printr-un tabel, a celor mai proeminente religii ale lumii - Compararea alimentației de la creștini și alte religii, prin diagrame Venn - Exersarea toleranței și a capacității de a compara constructiv printr-un joc de rol privind munca și prietenia la unele religii - Realizarea unui colaj vizual care să ilustreze valorile comune între marile religii și particularitățile fiecăreia

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu

valorile religios-morale

X.CS 3.1. Actualizarea învățării de credință prin raportarea la deciziile din viața personală și a comunității ⁽¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none">– Enumerarea a cel puțin cinci principii morale creștine bazate pe exemple biblice– Compararea, printr-un joc de rol, a învățăturilor cuprinse în Biblie versus societatea, privind familia, succesul, adevărul etc.– Analizarea diferenței dintre ceea ce este legal și ceea ce este moral într-o situație reală– Argumentarea întrebării, „Un om moral poate trăi fără credință?”
X. CS 3.2. Manifestarea unei atitudini reflexive și responsabile față de sine și față de ceilalți, în lumina valorilor religios-morale
<ul style="list-style-type: none">– Vizionarea unui scurt video inspirațional, urmat de o discuție utilizând „Tehnica Brainwriting 6-3-5”, pentru identificarea principiilor morale desprinse– Construirea unei „scări” pe caiet/ online, cu cinci valori morale, bazate pe texte biblice, notând câte o acțiune concretă pentru fiecare– Notarea, pe parcursul unei săptămâni, a unei decizii morale luate de elevi, motivând alegerea– Identificarea unei probleme reale cu implicații personale și comunitare, urmată de propunerea unor soluții morale și sprijin din partea colegilor
X.CS 3.3. Evaluarea atitudinilor creștine în contexte diferite de viață
<ul style="list-style-type: none">– Explicarea, în grup, a unei atitudini creștine folosind exemple biblice– Compararea comportamentului egoist cu cel creștin, în diferite contexte de viață, inclusiv în mediul online– Analizarea unor cazuri morale fără a eticheta persoana– Aplicarea unui verset/ fragment biblic într-o situație modernă la școală, online sau în familie

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS 4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine
<ul style="list-style-type: none">– Identificarea caracteristicilor de bază ale primei comunități creștine, prin analizarea unor texte biblice– Participarea la o dezbatere cu tema „Este mai greu să fii bun decât să fii indiferent?”– Analizarea reacțiilor pozitive/negative, în urma unui conflict ipotetic sau real, folosind o diagramă Venn– Crearea unui „poster al valorilor comunității creștine” în echipă
X.CS 4.2. Adoptarea unei atitudini pozitive față de semenii și mediul înconjurător în spiritul valorilor creștine (în contextele de viață, inclusiv în cel digital)
<ul style="list-style-type: none">– Scrierea unui mesaj anonim de încurajare pentru colegii de clasă– Elaborarea unui mini-eseu sau a unei povestiri audio în care elevii prezintă un act de binefacere inspirați fiind din Pilda samariteanului milostiv sau alte pilde biblice– Realizarea, în grup, a unui cod moral online inspirat din valori creștine– Generarea de soluții creștine pentru situații de bullying verbal, fizic sau digital
X.CS 4.3. Elaborarea unor propuneri de soluții și inițiative comunitare care să promoveze comuniunea și cooperarea socială, prin respectarea religioase ale fiecărei persoane
<ul style="list-style-type: none">– Identificarea problemelor din școală/ comunitate legate de lipsa colaborării între persoane de religii diferite– Elaborarea unui proiect intitulat „Biblioteca Prieteniei” pentru cooperare socială între medii religioase diferite– Construirea unui set de 10 reguli pentru o comunitate bazată pe cooperare și respect religios– Organizarea unei mese rotunde între elevi cu de religii diferite pentru a discuta valori comune și soluții pentru la probleme comunitare.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Iubire extremă - Osea	1.1. Iubirea și legea (Legea, legământul, rolul profeților) 1.2. Iubirea și relațiile (Relațiile unilaterale, Căsătoria și relațiile, Rolul cunoașterii) 1.3. Iubirea și gelozia (Mânia lui Dumnezeu, Inima lui Dumnezeu, ascultarea și legalismul) 1.4. Iubirea sub asediu (Perspectiva lui Ezechiel asupra inimii lui Dumnezeu în cea mai întunecată perioadă a Israelului, Idolii contemporani)
2. După inima Lui - David	2.1. Inimă transformată (A trăi după inima lui Dumnezeu, Domnia/ Împărăția lui Dumnezeu, Mândrie și smerenie) 2.2. Chemarea Împărăției (A fi chemat de Dumnezeu, Consecințele neascultării, A aștepta pe Dumnezeu, Călăuzire) 2.3. Lumină în mijlocul întunecimii (Pericolele spiritismului, A avea încredere în Dumnezeu, Ispită și păcat) 2.4. Inimi care răspund (Răspunsul la dragostea lui Dumnezeu pentru noi, A sluji acolo unde Dumnezeu ne cheamă.)
3. Mesaje din inima Lui - Isus	3.1. O altă direcție (A fi chemat, ucenicia) 3.2. O altfel de viață (Mesajele lui Isus, Predica de pe Munte: A fi binecuvântat, sarea și lumina, Legea, A-ți iubi vrăjmașii, A da, Rugăciunea, Postul, Dreptatea lui Hristos, A trăi o viață schimbată pentru Dumnezeu, Judecarea altora)
4. O inimă de dăruit – Faptele Apostolilor	4.1. Puterea călăuzitoare (Ucenicia, Rolul Duhului Sfânt, Darurile spirituale, Creșterea și provocările bisericii creștine timpurii) 4.2. Inima în acțiune (Cum să mărturisești și să împărtășești propria mărturie, trezire și reformă, Implicarea în misiunea holistică pentru a răspândi Evanghelia)
5. Trăind în așteptare – Inima Mea	5.1. O viață conectată (A rămâne în Isus și a avea viață din belșug în El, dragostea și Legea lui Dumnezeu, rugăciunea și studiul Bibliei) 5.2. O viață transformată (Relațiile: Căsătoria, Sexul, Întâlnirile, Pornografia, Homosexualitatea; Sănătatea: Alcoolul, Substanțele, Alimentația sănătoasă; Imaginea corporală, Rețelele sociale, Muzica și industria divertismentului, Ispita) 5.3. O viață împlinită (Voia lui Dumnezeu pentru viața noastră, împărtășirea credinței noastre, viața din belșug)

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Descrierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață ⁽¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> - Reformularea în cuvinte proprii a mesajului unui fragment biblic legat de credință și identitate - Realizarea unui portofoliu personal cu texte, imagini și simboluri care reflectă identitatea religioasă proprie - Examinarea rolului familiei și al școlii în formarea identității religioase a adolescentului - Elaborarea unui proiect multimedia despre identitatea religioasă în comunitatea locală (interviuri, fotografii, mărturii)
CS 1.2. Identificarea unor elemente de natură religioasă în creațiile culturale (literatură, artă, pictură, cinematografie)
<ul style="list-style-type: none"> - Explicarea semnificației religioase a unui simbol prezent într-o pictură sau poezie - Asocierea unui fragment biblic cu o operă de artă care exprimă același mesaj spiritual similar - Compararea modului în care este reprezentată credința în artă și în textul biblic - Crearea unei poezii, picturi sau mini-eseu inspirat dintr-un text biblic
CS 1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care contribuie la exprimarea identității religioase
<ul style="list-style-type: none"> - Enumerarea valorilor creștine comune altor discipline umaniste (adevăr, frumos, bine, dreptate). - Analizarea asemănărilor și deosebirilor, printr-o diagramă Venn, dintre perspectiva religioasă și cea științifică asupra originii vieții. - Evaluarea influenței mass-mediei și culturii contemporane asupra identității religioase a tinerilor, folosind metoda cauză – effect - Elaborarea unui mini-proiect în echipă: „Religia și cultura – punți între lumi”, folosind produse creative (interviuri, fotografii, prezentări)

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea unor profeții biblice și identificarea valorilor universale exprimate (adevăr, responsabilitate, dreptate) - Analizarea conflictului binelui și răului (marele conflict) și identificarea unor valori precum integritatea, răbdarea și credința - Elaborarea unui colaj vizual care evidențiază impactul Bibliei în Reformă și persecuții, precum și valorile universale promovate de aceasta - Realizarea unui poster despre demnitatea lui Isus și biruința asupra păcatului, evidențiind valorile universale: sacrificiul, iubirea, responsabilitatea față de semenii
CS 2.2. Aplicarea principiilor eticii din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale ⁽¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea regulii de aur a Bibliei (Matei 7, 12) la exemple concrete din viața cotidiană (școală, familie, mediul online) - Analizarea unor pasaje profetice (ex. Isaia, Amos, Daniel, identificând valorile etice exprimate: dreptate, adevăr, responsabilitate socială) - Compararea valorilor morale ale Reformei (curaj, libertate de conștiință, sacrificiu) cu valori similare din alte religii (adevăr, nonviolență, credință) - Participarea la o dezbatere cu tema: „Cum pot principiile creștine și etica altor religii ajuta societatea să trăiască cu speranță și responsabilitate față de viitor?” - Proiectarea unui cod etic al tinerilor, inspirat din valorile religioase universale
CS 2.3. Elaborarea unor proiecte sau materiale originale care integrează valorile și practicile religioase din diverse religii ale lumii
<ul style="list-style-type: none"> - Explicarea semnificației unor practici religioase (postul, rugăciunea, dăruirea) în contexte diferite - Notarea, timp de o săptămână, într-un jurnal personal a unor exemple concrete în care aplică valori universale (dreptatea, iertarea, empatia, responsabilitate) inspirate din propria religie sau din alte religii studiate - Elaborarea unui calendar tematic în care fiecărei săptămâni îi corespunde o valoare universală inspirată din Biblie și alte credințe, precum responsabilitate, solidaritate și pace

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.2. Evidențierea necesității virtuților în relațiile interpersonale și comunitare ale tinerilor
<ul style="list-style-type: none">- Descrierea felului în care practicarea virtuților contribuie la unitate în familie, grupul de prieteni sau la școală- Ilustrarea aplicării unei virtuți într-o situație reală, printr-un poster, expus prin metoda „Turul galeriei”- Argumentarea, la nivel de grup, a necesității virtuților în viața tinerilor în lumea modernă- Redactarea unui mini-eseu despre influența Bibliei în istorie (Reforma, persecuții), evidențiind virtuți precum curajul, perseverența și credința- Realizarea unui afiș motivațional cu un verset biblic despre virtute și un mesaj de impact
CS 3.2. Argumentarea învățăturilor desprinse din viețile persoanelor biblice, ca modele și reperi demne de urmat⁽¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none">- Identificarea unor virtuți ale unor personaje din timpul Reformelor religioase sau a persecuțiilor religioase- Explicarea unor virtuți, în cuvinte proprii, cu exemple ale unor personaje biblice (Moise, Daniel, Estera)- Elaborarea unui tabel comparativ care să prezinte diferite personaje biblice, evidențiind virtuțile acestora, încercările de credință prin care au trecut și consecințele sau rezultatele la care au condus aceste experiențe- Realizarea unui joc de rol bazat pe virtuțile personajelor biblice, precum răbdarea și iertarea
CS 3.3. Evaluarea consecințelor deciziilor proprii și colective în raport cu principiile religios-morale
<ul style="list-style-type: none">- Explicarea deciziilor luate de Daniel/ Iosif și a consecințelor acestora- Evaluarea avantajelor și dezavantajelor ideii că Biblia ar fi un ghid moral credibil în societatea actuală- Exersarea luării deciziilor prin jocul «Semaforul deciziilor» în contexte reale ale vieții elevilor- Analizarea a două sau mai multe personaje biblice privind deciziile luate, consecințele la nivel individual sau/ și comunitar

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Dezvoltarea contextelor de coeziune socială prin perspectiva promovării unor modele creștine⁽¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none">- Compararea valorilor biblice cu valorile promovate pe rețelele sociale- Exemplificarea modului în care credința oferă stabilitate într-o criză personală- Argumentarea credibilității profețiilor biblice în formarea unității spirituale- Analizarea rolului Bibliei ca factor de coeziune în comunități persecutate
CS 4.2. Analizarea modului în care diversitatea religioasă contribuie la comuniunea și solidaritatea în societate
<ul style="list-style-type: none">- Explicarea modului în care Biblia inspiră acțiuni filantropice și promovează toleranță socială- Exemplificarea unei situații în care un tânăr trebuie să aleagă între presiunea grupului și valorile morale- Ilustrarea unei situații reale în care tinerii folosesc Biblia pentru a promova solidaritatea- Analizarea modelului de slujire al lui Isus în raport cu leadership-ul modern
CS 4.3. Evaluarea modurilor în care provocările actuale influențează viața religioasă a persoanei și a comunității (sociale, ecologice, digitale)
<ul style="list-style-type: none">- Explicarea modului în care rețelele sociale pot influența pozitiv sau negativ identitatea religioasă a tinerilor- Ilustrarea, printr-un exemplu concret, a modului în care credința ajută o comunitate să gestioneze o criză socială (război, sărăcie, discriminare)- Realizarea unei diagrame de tip cauză–efect privind impactul poluării asupra valorilor creștine legate de protejarea creației- Argumentarea pro sau contra a afirmației: „Spațiul digital poate fi un mediu autentic de mărturie creștină”- Elaborarea unui mini-proiect: „Credință activă într-o lume modernă”, cu soluții pentru provocările sociale/ ecologice/ digitale

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Biblia: Demnă de încredere și durabilă	1.1. Cuvântul Profetic (Afirmațiile, conținutul și consecvența Bibliei; Rolul profeției) 1.1. Cuvântul și Biruința Sa în Istorie (Biblia în istorie și în special Reforma; Persecuția) 1.2. Puterea Cuvântului (Rolul Bibliei în viața noastră de astăzi)
2. Dumnezeu: Rege Suveran - Daniel	2.1. Dumnezeu Atotputernic (Suveranitatea lui Dumnezeu, Conflictul dintre bine și rău, Biruința lui Isus) 2.2. Alegerea suveranului (Ierusalim și Babilon, reabilitare, a sta de partea lui Dumnezeu) 2.3. Biruința din Sanctuar (Judecata, Sanctuarul, eliberare, speranță).
3. Isus: Cuceritor Demn - Apocalipsa	3.1. Gloria Mielului (Demnitatea lui Isus de a primi închinare, biruința asupra păcatului) 3.2. Sfârșitul care aduce viață (Evenimentele sfârșitului lumii, Sabatul, moartea, a doua venire, mileniul).
4. Duhul Sfânt: Călăuză Principală - Moștenirea Adventistă	4.1. Călăuză profetică (Profeții și prorocii, Rolul Duhului Sfânt, Marele conflict) 4.2. Lumina Adevărului (Sabatul, Pionierii adventiști, Redeușteptarea, Mesajul celor trei îngeri, Sola Scriptura) 4.3. Speranța Întoarcerii (Sanctuarul, A doua venire, Viețuirea creștină).

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Evidențierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
<ul style="list-style-type: none"> - Compararea unor concepte creștine (ex: credință, adevăr) cu definiții din filosofia clasică (ex: Platon, Aristotel) - Realizarea unui tabel comparativ între propria credință și alte religii (hinduism, budism, iudaism, islam, creștinism) - Participarea activă la o dezbatere de tip panel despre felul în care credința influențează deciziile morale din viața de zi cu zi. - Redactarea unui eseu despre modul în care elevii aplică credința adventistă în viața zilnică - Realizarea unui mini-ghid personal de credință care să includă valori și principii de viață
CS 1.2. Exprimarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal
<ul style="list-style-type: none"> - Ilustrarea unei situații sociale în care mesajul lui Isus conduce la solidaritate - Compararea învățăturilor lui Isus cu alte coduri morale universale, folosind o diagramă Venn - Argumentarea relevanței mesajului lui Isus în viața tinerilor contemporani - Realizarea unui mesaj vizual sau text cu tema: „Cum exprim identitatea mea creștină astăzi?”
CS 1.3. Argumentarea rolului modelelor de viață creștină pentru împlinirea personală și integrarea socială
<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea unei situații în care dialogul interreligios sprijină integrarea comunitară - Exemplificarea unei situații în care împărtășirea credinței aduce unitate socială - Compararea legilor morale cu normele sociale contemporane - Studierea dilemelor morale, precum bioetica și etica sexuală, în lumina principiilor creștine - Argumentarea rolului integrității în stabilitatea și respectul în comunitate, bazat pe modele ale unor personaje biblice

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățăturii de credință proprii ¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> - Enumerarea principiilor credinței adventiste - Exemplificarea unei situații în care propriile convingeri morale respectă diversitatea altora - Realizarea unei prezentări scurte despre propria credință, descoperind valorile esențiale din alte religii și punctele comune - Redactarea unui eseu despre personaje biblice care și-au păstrat integritatea în viață
CS 2.2. Formularea unor opinii religios-morale cu privire la confesiunile creștine, prin raportare la credința proprie
<ul style="list-style-type: none"> - Exemplificarea unui gest sau a unei practici care promovează respectul față de alte confesiuni, păstrând identitatea religioasă proprie - Compararea modului de abordare a valorilor morale (ex. sabbatul, dieta, educația religioasă) între adventism și alte confesiuni - Formularea unui punct de vedere argumentat despre aportul fiecărei confesiuni la viața spirituală și morală a societății
CS 2.3. Elaborarea unei perspective personale argumentate asupra diversității religioase, bazate pe analiza critică a formelor de exprimare religioasă
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea modului în care două religii diferite marchează un eveniment important și identifică valori comune - Compararea simbolurilor și practicilor religioase între două confesiuni sau religii diferite, utilizând o diagramă Venn

- Elaborarea unei pagini dintr-un jurnal reflexiv despre modul în care diversitatea religioasă poate influența comportamentul lor moral și social

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

CS 3.1. Identificarea valorilor religio-morale care pot ghida comportamentele responsabile în familie, școală și comunitate ⁽¹¹⁾

- Descrierea comportamentelor responsabile care influențează armonia familiei sau a clasei
- Analizarea unui conflict real/ ipotetic apărut la școală sau în comunitate identificând valori religioase utile
- Participarea la o dezbatere cu tema: „Care valori religioase sunt cele mai importante pentru viața în comunitate?”

CS 3.2. Justificarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca surse de reziliență

- Analizarea principiilor religioase care oferă cea mai mare reziliență la nivel personal dar și comunitar
- Elaborarea unui plan de reziliență personală pentru situații problematice, bazat pe credință, valori și principii morale
- Crearea unei scenete sau a unui clip video în care un personaj se confruntă cu o dilemă morală și găsește soluția prin aplicarea învățăturilor religioase

CS 3.3. Evaluarea deciziilor personale în perspectiva dezvoltării atitudinilor și comportamentelor creștine

- Compararea deciziilor personale cu învățăturile lui Isus, identificând puntea dintre valori și acțiuni
- Evaluarea deciziilor morale luate în ultimele luni reflectând asupra consecințelor pozitive negative
- Participarea la debateri privind o temă actuală: „Cum pot valorile creștine să influențeze alegerile cotidiene?”

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Proiectarea unor modele creștine de manifestare a comportamentelor și atitudinilor religioase

- Rezolvarea unei situații conflictuale aplicând valori creștine
- Argumentarea cu elemente pro și contra pe tema: „Se pot manifesta valorile creștine în societatea modernă fără a fi discriminat?”
- Elaborarea unui set de reguli creștine pentru comportamentul online
- Realizarea unui poster: „Modelul meu creștin” cu un personaj biblic sau un personaj biblic (ex. Daniel, Rut, apostolul Pavel, Ellen G. White) și valorile sale morale

CS 4.2. Generarea de idei și proiecte personale care promovează respectarea valorilor religioase și incluziunea socială

- Identificarea, printr-un brainstorming, a unor idei inspirate din Biblie despre incluziune
- Notarea, timp de 5 zile, a unui gest făcut pentru un coleg sau vecin în spiritul valorilor creștine
- Realizarea unui colaj cu versete biblice/ imagini/ cuvinte-cheie care promovează incluziunea socială
- Construirea unei hărți a empatiei pentru a analiza emoțiile, convingerile și nevoile unei persoane aflate în situație de marginalizare

CS 4.3. Formularea unei viziuni personale argumentate privind rolul dialogului interreligios în menținerea păcii și unității sociale

- Identificarea valorilor morale comune ale diferitelor religii în vederea colaborării într-un proiect comunitar
- Participarea la un joc de rol prin care reprezentanți ai diferitelor religii rezolvă un conflict comunitar
- Elaborarea unui mini eseu, cu versete biblice, pe tema: „Cum pot contribui la pace și dialog în școală și comunitate?”

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Religiile lumii și credința mea	1.1. Credință, Adevăr și Etică (Adevăr, Perspective asupra lumii, Filosofie) 1.1. Religii și Valorile Vieții (Hinduism, Budism, Iudaism, Islamism, Creștinism); 1.2. Lumina propriei credințe (Credința adventistă de ziua a șaptea, Împărtășirea propriei credințe).
2. Etică și moralitate	2.1. Temelia eticii (Etică și moralitate, Cadrul etic în Vechiul și Noul Testament); 2.2. A trăi cu integritate (Personaje biblice și etica lor, Dragoste, Lege, Onestitate, Îmbrăcăminte etică, Alimentație etică, Bioetică, Avort, Eutanasiu, Pedepasa militară și capitală, Etica sexuală); 2.3. Lumina conștiinței (Scenarii morale dificile, Lipsa adăpostului, Ancora noastră în viață).
3. Relațiile mele	3.1. Legăturile inimii (Identitate personală, Valori, Comunicare, Gestionarea furiei, Rezolvarea conflictelor, Întâlniri, Căsătorie); 3.2. Relație și dependență (Planul lui Dumnezeu pentru viața mea, Predare).
4. Evanghelia după Ioan	4.1. Învățăături ale lui Isus pentru Viața Mea (Conversațiile, Acțiunile și mesajele lui Isus din Evanghelia după Ioan).

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

- ▷ **Explicatia și prelegerea narativă** – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice etc.
- ▷ **Conversația euristică** – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- ▷ **Lectura explicativă și interpretarea textului biblic** – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- ▷ **Studiul de caz** – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- ▷ **Portofoliul tematic** – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- ▷ **Eseul argumentativ** – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- ▷ **Dezbaterea de tip academic (Oxford-style)** – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- ▷ **Lectura comparativă** – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- **WebQuest religios** – Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- **Crearea de conținut digital** – Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un pastor/ localnic implicat în comunitate.
- **Utilizarea platformelor educaționale** Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.

- **Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz)** – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.
- **Crearea unui blog tematic** – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- **Tururi virtuale și realitate augmentată** – Pot fi utilizate pentru Vizitarea virtuală a cetăților și bisericilor timpurii creștine (ex: catacombele din Roma, mănăstirile rupestre din Cappadocia). Aplicație AR pentru descoperirea elementelor arhitecturale protestante - elevii folosesc realitatea augmentată pentru a învăța despre amvon, masa Cinei Domnului etc. Utilizarea VR pentru a recrea scene biblice importante (ex. viața lui Isus, predicile apostolilor), accentuând relația personală cu Dumnezeu și credința trăită autentic.
- **Proiecte colaborative online** – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o vocație de ispravnic al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina **Religie**, pot fi utilizate următoarele metode:

- Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale). Folosind aplicația MyBible.eu sau fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: cumpătarea, recunoștința, mila, bunătatea etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.
- Dezbateri teologice cu tematică ecologică. Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Scriptură, teme precum: „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Mai putem vorbi despre administrarea creației într-o lume industrializată?”, „Cum putem trăi creștinește în armonie cu natura?”
- Rugăciunea și meditația religioasă. Elevii pot analiza textul Psalmilor 103 și 148 și pot rosti/audia predici pe baza acestor psalmi. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei.
- Învățarea prin proiecte. Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate”, „Creația în scrierile protestante” etc.
- Învățarea prin Podcast religios. Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grijă față de natură?”, „Cum se împacă dezvoltarea cu sfințenia?”, „De ce consumismul este o problemă spirituală?” etc., prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: pastori, profesori universitari, ecologiști creștini etc.
- Învățarea prin implicare în comunitate (Service learning religios). Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Cumpătarea începe cu inima milostivă” etc.), organizarea unui TinServ pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/ a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală

1. Spații educaționale

- **Săli cu aranjamente flexibile** – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- **Colțuri de liniște și reflecție** – spații special amenajate în clasă care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- **Cabinetul de religie/ Ateliere de creație religioasă** – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Biserica și centrele educative de lângă acestea, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (mănăstiri, muzee, biserici istorice), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice sau viețile sfinților, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente din Biblie, Sfinții Părinți, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Scrierea duhovnicească – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul sufletului” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală. Mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Plătică Adelin	Gradul II	Liceul Teoretic Mihai Ionescu (București)
Goga Maria	Conf. Univ. dr.	DPPD, Universitatea Tehnică de Construcții București
Brașov Sergiu Teofil	Gradul II	Liceul Teologic Adventist "Ștefan Demetrescu" București
Spătărelu Eliza	Dr.	Universitatea Adventus Cernica, Ilfov
Petre Gianina	Dr.	Universitatea Adventus Cernica, Ilfov
Zorzon Raluca	Gradul II	Liceul Teologic Adventist Craiova

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Goga Maria	Conf. Univ. dr.	DPPD, Universitatea Tehnică de Construcții București	Coordonator științific
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Filimon Valentin	Departament Educație, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea	Uniunea de Conferințe Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, România	Responsabil cult